

Иван Вазов

Голгота

I

Войната следва още,
опасна, тежка, зла.
Враг врага маломощи;
тук войни, тамо вожди,
легнали по поля.

Мъгла над боя плува
и пушките гърмят,
и смърт бесней, върлува,
и жертви си целува
в ехтежът на димът;

и кръв ручи гореща
из хиляди гърди,
но воин страх не сеща
и яростно посреща
по-новите беди.

II

А тук – пушкала адски
се влачат и трещят
по улиците градски:
на звяра азиатски
те носят страх и смърт.

Вред сулици казашки.
Вред пушки, щикове.
Тук дрънкат тежки шашки,
там песни чуйш юнашки,
мълви, шум, викове.

Отде са тия войни,
тез редове, тоз рой
от хора неспокойни,
тез припаси безбройни,
таз буря, тоз порой?

Защо се тука сбират

от края на светът,
вълнуват се, умират
и изново извираат,
готови пак да мрат?!

Да! Силната Русия
дошла е тоя път
кат друг един Месия
с кръвта си от робия
да отърве светът.

Гърмежът се пронесе!
Борбата закипя!
Борбата пак възкресе:
тя вчера бе, тя днес е
и утре пак е тя!

Да, таз борба голяма
на средний оня век,
на кръста със исляма,
по-люта, по-упряма
почна се пак със ек!

И силний страна взима
на тоя, кой е слаб,
и паднали поднима,
и рицари пак има
в тоз век бездушен, сляп!

III

Селата изгоряха
по нашата земя,
юнаците измряха,
за нази няма стряха
под тия небеса.

И майките безсилни
паднаха мъртви, ах,
под удари безмилни
дечицата безкрилни
издъхнаха от страх.

Теглила и мъчила
в земята ни растат!
О, майко моя мила!
На страшните бесила
девойките висят!

IV

О, боже! И когато
помислиш отегчен
във кой сме час и лято,
че туй е днес познато,
че става по бял ден;

кога помислиш в себе,
че таз земя без ек
под пепел се погребе,
че тоз народ се треби
във деветнайстий век;

че в тоя миг, додето
един свещен народ
за нашто племе клето
си жертвува сърцето
и своята кръв и пот;

на тия кръволейци,
на тая дива сган,
на тия зли злодейци
самите европейци
им точат ятаган!

Че дор пици покрусен
народа ни в беда,
там някой мъж изкусен,
там някой Джон Бул гнусен
се смее от душа;

че да държат илоти,
да има кой за тях
да гний и да работи,
на хиляди Голготи

осъждат ни без страх;

то ти се питаш жално:
в тоз блясък и прогрес,
в туй време тъй похвално
защо сърцето й кално
и правдата без чест?

Две хиляди години
все робство, все разврат!
Светът във подлост гине,
напред не щя да мине –
все удря нанаяд!

Светът е във зараза!
Да, оня гений свят,
кой нявга без омраза
„Обичайте се!“ каза,
ах, още е разпят!

Свищов, септември 1877

КРАЙ

Източник: Словото
Набиране: Надежда Владимирова

Свалено от „Моята библиотека“ [<http://purl.org/NET/mylib/text/4292>]